USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Lenky Krupičkové a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **X**, zastoupen JUDr. Petrem Adámkem, advokátem se sídlem Jeseniova 837/10, Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 17. 8. 2021, č. j. 18 Az 21/2021 - 30,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 29. 3. 2021, č. j. OAM-15/LE-VL17-K12-2021, žalovaný zamítl žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Ostravě (dále též „krajský soud“), který ji napadeným rozsudkem zamítl. Poukázal na to, že Česká republika považuje Moldavsko s výjimkou Podněstří za bezpečnou zemi původu. Je tak splněna první podmínka pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany dle § 16 odst. 2 zákona o azylu. Druhou podmínkou je, že žadatel v řízení o udělení mezinárodní ochrany neprokáže, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze. I tato podmínka byla v projednávané věci splněna. Krajský soud zdůraznil, že si sám žalobce odporuje ve svých tvrzeních. Zatímco v řízení o udělení mezinárodní ochrany namítal, že se nemůže vrátit do země původu z důvodu jeho politického přesvědčení (sjednocení Moldavska s Rumunskem), v řízení o správním vyhoštění a o zajištění za účelem správního vyhoštění uváděl, že do České republiky jezdí opakovaně za prací a že ví o nelegálnosti svého pobytu, ale potřeboval si vydělat peníze. Rovněž tvrdil, že má v plánu vrátit se do Moldavska za rodinou a že mu tam žádné nebezpečí nehrozí. Informace ohledně

mítinků souvisejících se sjednocením Moldavska žalobce čerpal jen z internetu. Tyto nadto byly poměrně nekonkrétní, přestože mu žalovaný dal dostatečný prostor pro uvedení skutečností relevantních pro jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany. Krajský soud tak shledal tvrzení žalobce o strachu z návratu do země původu jako účelové. Poukázal také na to, že v Moldavsku je možnost obrátit se na funkční vnitrostátní instituce, že žalobce nepatří do kategorie osob, jimž by dle zpráv o zemi původu mohlo hrozit v Moldavsku azylově relevantní pronásledování a že v zemi neprobíhá žádný ozbrojený konflikt. Žalovaný si rovněž opatřil dostatek potřebných informací, a dospěl na jejich základě ke správnému závěru o zjevné nedůvodnosti žádosti žalobce.

III.

[3] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Namítl, že v jeho případě nelze Moldavsko považovat za bezpečnou zemi původu. Má za to, že prokázal, že veřejně projevuje svou podporu spolupráce Moldavska s Rumunskem a svůj odpor ke spolupráci s Ruskem. Přestože v současnosti směřuje Moldavsko v souladu s jeho politickým přesvědčením, cítí se ohrožen na konkrétním území, kde žije se svou rodinou. V Moldavsku totiž existuje pnutí mezi občany přiklánějícími se k Rumunsku a těmi, kteří se přiklánějí k Rusku. Stěžovatel přitom žije blízko oblasti s prorusky smýšlejícími spoluobčany. Obává se ohrožování z jejich strany, a to i vůči své rodině. Když není ve svém bydlišti, tak spoluobčané jeho blízké neohrožují. Když se tam však nachází, bylo mu i jeho rodině několikrát vyhrožováno a on sám byl i fyzicky napaden. Na státní orgány se sice může obrátit, ale to až poté, co mu bude způsobena nějaká újma. Závěrem krajskému soudu vytkl, že se nezabýval tím, zda lze Moldavsko považovat za bezpečnou zemi původu vzhledem k místu, kde stěžovatel žije. Poukázal na to, že požádal o rumunské státní občanství a chce svou bezpečnostní situaci řešit přesídlením do Rumunska. Tam ovšem nemůže požádat o azyl, neboť to není první země, do které přicestoval. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k novému posouzení.

IV.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti konstatoval, že jeho rozhodnutí je dostatečně a logicky odůvodněné, individualizované a netrpí nepřezkoumatelností či jinými vadami. Odkázal na spisový materiál, odůvodnění svého rozhodnutí a své vyjádření k žalobě. Zdůraznil, že bylo na stěžovateli, aby tvrdil a doložil, že Moldavsko není v jeho případě bezpečnou zemí původu. K tomu však v projednávané věci nedošlo. Napadený rozsudek označil za srozumitelný a řádně odůvodněný. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost pro nepřijatelnost odmítl, případně ji zamítl pro její nedůvodnost.

V.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“).

[6] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a odst. 1 s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, na které pro stručnost odkazuje.

[7] Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na uplatněné kasační námitky a stěžovatel ve své argumentaci nevyložil žádné důvody, které by svědčily pro odklon.

[8] Krajský soud postupoval plně v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu. Z ní plyne, že pochází-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany z bezpečné země původu, leží hlavní odpovědnost za prokázání toho, že se o bezpečnou zemi původu nejedná, právě na žadateli (viz např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2020, č. j. 10 Azs 232/2020 - 32, ze dne 23. 9. 2020, č. j. 6 Azs 209/2020 - 29, ze dne 24. 9. 2020, č. j. 1 Azs 49/2020 - 32, ze dne 30. 9. 2020, č. j. 9 Azs 185/2020 - 30, ze dne 24. 11. 2020, č. j. 4 Azs 229/2020 - 32, ze dne 4. 12. 2020, č. j. 3 Azs 129/2020 - 68, ze dne 11. 11. 2020, č. j. 6 Azs 240/2020 - 34, či ze dne 17. 2. 2021, č. j. 7 Azs 347/2020 - 23). Pokud se tedy udělení mezinárodní ochrany domáhá žadatel ze země patřící mezi bezpečné země původu, je jeho úkolem přesvědčit žalovaného, že žádost nelze zamítnout podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, ale že jeho mimořádný příběh odůvodňuje věcné posouzení žádosti podle zákona o azylu. Nedoloží-li žadatel, že v jeho případě tuto zemi nelze za bezpečnou považovat, nedochází ze strany žalovaného k hodnocení, zda žadatel splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, resp. k posuzování jeho rodinných a jiných vazeb.

[9] V souladu s § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu a § 2 bodu 15 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, považuje Česká republika Moldavsko s výjimkou Podněstří za bezpečnou zemi původu (viz též usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2021, č. j. 10 Azs 452/2021 - 29, ze dne 9. 8. 2021, č. j. 6 Azs 24/2020 - 45 či ze dne 28. 1. 2021, č. j. 2 Azs 270/2020 - 41). Stěžovatel bydlel před svým odchodem z Moldavska mimo oblast Podněstří. Stěžejní tak je, že navzdory svému tvrzení neprokázal, že v jeho případě nelze Moldavsko považovat za bezpečnou zemi původu. Krajský soud přiléhavě shrnul relevantní skutečnosti. Stěžovatel opakovaně zmiňoval ekonomické důvody svých opětovných pobytů v České republice. Žádost o azyl podal dne 6. 2. 2021 z důvodu, že byl zadržen Policií ČR, přičemž připustil, že zkouší všechny možnosti, aby v České republice mohl zůstat a nemusel odjet. Rovněž opakovaně tvrdil, že mu v zemi původu nic nehrozí (viz protokol o výslechu účastníka řízení o správním vyhoštění ze dne 9. 2. 2020 a protokol o podání vysvětlení ze dne 31. 1. 2021). Lze plně souhlasit s krajským soudem, že za této situace nepostačovalo prosté obecné tvrzení stěžovatele o potenciálních problémech souvisejících s jeho politickým přesvědčením k prokázání toho, že Moldavsko není v jeho případě možné považovat za bezpečnou zemi původu. Ostatně, sám stěžovatel

uvedl, že má informace o mítincích na podporu sjednocení země s Rumunskem a o výhružkách prorusky smýšlejících spoluobčanů pouze z internetu.

[10] Co se týče obavy stěžovatele z ohrožení ze strany prorusky smýšlejících spoluobčanů, Nejvyšší správní soud se k působení soukromých osob opakovaně vyjádřil. Například v rozsudku ze dne 13. 9. 2004, č. j. 4 Azs 185/2004 - 45, uvedl, že „[z]*a pronásledování by mohlo být v souvislosti s ohrožením soukromými osobami pokládáno leda odmítnutí veřejné moci poskytnout ochranu před tímto ohrožením, pokud by toto odmítnutí mělo typicky povahu šikany ze strany veřejné moci pro některý z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu.*“ Obdobně viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2018, č. j. 2 Azs 377/2017 - 45, ze dne 25. 7. 2013, č. j. 5 Azs 11/2012 - 23 či ze dne 5. 12. 2019, č. j. 3 Azs 119/2019 - 30. V projednávaném případě stěžovatel nepřednesl důvody, dle nichž by mu nemohly pomoci státní orgány (tím méně v intenzitě související s tím, že přichází z bezpečné země původu).

[11] Nutno dodat, že stěžovatel dovozuje svou obavu z prorusky smýšlejících spoluobčanů především z toho důvodu, že žije v jejich blízkosti. Uvedené tvrzení samo o sobě implikuje, že stěžovatel může své případné problémy řešit (případně jim předejít) vnitrostátním přesídlením. To má z pohledu azylového práva preferenci před udělováním mezinárodní ochrany v případě, že je proveditelné a účinné (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 3. 2006, č. j. 4 Azs 164/2005 - 56, ze dne 23. 5. 2006, č. j. 4 Azs 336/2005 - 59, ze dne 3. 8. 2006, č. j. 6 Azs 307/2005 - 87, č. 978/2006 Sb. NSS, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2008, č. j. 4 Azs 99/2007 - 93, č. 1551/2008 Sb. NSS). Z ničeho pak nevyplývá, že by vnitrostátní přesídlení pro stěžovatele možné a účinné nebylo.

[12] Vzhledem k okolnostem a tvrzením samotného stěžovatele, který obrátil svou rétoriku stran bezpečnosti návratu do země původu v řádu týdnů, tak Nejvyšší správní soud přisvědčuje krajskému soudu, že se žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany jeví jako čistě účelová (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54, a ze dne 29. 6. 2005, č. j. 4 Azs 519/2004 - 83, a usnesení téhož soudu ze dne 9. 8. 2017, č. j. 7 Azs 204/2017 - 22). Za účelové shledává Nejvyšší správní soud rovněž až v kasační stížnosti uvedené tvrzení o tom, že stěžovateli a jeho rodině bylo vyhrožováno, resp. že byl ze strany spoluobčanů fyzicky napaden. Tyto skutečnosti nevyplývají z žádných dřívějších tvrzení stěžovatele. Z pohledu projednávané žádosti je pak irelevantní, že by se stěžovatel v případě obdržení rumunského občanství snažil přesídlit do Rumunska, a že v Rumunsku nemůže požádat o azyl, neboť to není první země, do níž přicestoval.

[13] Za těchto okolností Nejvyšší správní soud neshledal žádný důvod pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji dle § 104a s. ř. s. shledal nepřijatelnou a odmítl ji.

[14] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta (obdobně viz usnesení Nejvyššího správního

pokračování

soudu ze dne 3. 6. 2021, č. j. 5 Azs 250/2020 - 36, ze dne 7. 6. 2021, č. j. 1 Azs 76/2021 - 41, ze dne 8. 6. 2021, 2 Azs 37/2021 - 61, ze dne 23. 6. 2021, č. j. 2 Azs 55/2021 - 36 atp.).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. ledna 2022

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu